

יום ה', י"ט בטבת תשס"ב (3 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, י"ט בטבת, לפני 100 שנה בדיוק, נוסדה **הקרן קיימת לישראל**, בשנת תרס"ב (1901-5662)! הקק"ל היא הקרן המרכזית של התנועה הציונית לשם גאולת אדמות ארץ-ישראל ולהכשרתן להתיישבות ולנטיעת יערות. את הרעיון הגה וזם פרופ' **צבי הרמן שפירא**, שכבר העלה אותו בוועידת קאטוביץ בשנת 1884, ומאז לא חדל מלהטיף לו גם בקונגרסים הציוניים. הקונגרס ה-5, בשנת תרס"ב, קיבל את ההחלטה על הקמתה של הקרן הקיימת לישראל... עד ייסוד **קרן היסוד** (כעבור כ-20 שנה), עסקה הקק"ל גם ברכישת קרקעות וגם בסיוע להתיישבות. משעבר תפקיד ההתיישבות לידי קרן היסוד, התרכזה הקרן הקיימת ברכישת קרקעות בלבד.

הקק"ל החלה לגאול קרקעות בשנת 1905. רכישת הקרקעות פתחה אפשרויות להתיישבות הציונית וסייעה בכך לעליה ולקליטה. הקרן הקיימת עסקה גם בייבוש ביצות והשבחת הקרקע. עד קום המדינה גאלה הקרן יותר ממיליון דונם קרקע. עם קום המדינה, קיבלה מידי ממשלת ישראל אדמות ממשלתיות וקרקעות שהערבים נטשו. לימים, קיבל את הטיפול בקרקעות אלה מינהל מקרקעי ישראל. הרעיון שהיה מונח ביסוד הקרן הקיימת לישראל היה ברוח הכתוב: **"והארץ לא תימכר לצמיתות, כי לי הארץ..."** [ויקרא כ"ה 23] – לאמור, מניעת ריכוז הקרקעות בידי יחידים, ושמירה על הקרקע כרכוש האומה כולה.

עם קום מדינת ישראל, שוב לא היה צורך ברכישת קרקעות כמקודם. מעתה, היפנתה הקק"ל את משאביה למפעלי ייעור, פריצת דרכים באזורי ספר, השבחת קרקע ועוד. לקרן הקיימת לישראל נועד מאז הקמתה תפקיד חינוכי. ראשית ההתרמה נעשתה באמצעות **"הקופסא הכחולה"** שהוכנסה לרבבות בתי ישראל בכל רחבי תבל; נמכרו בולי הקרן הקיימת; והוקמו מפעלי הנצחה כספר הזהב ועוד.... כך הגיעה בשורת גאולת הארץ לכל פינות העולם היהודי, וקשרה את העם אל הארץ.

"ממשה עד משה לא קם כמשה..." -

מחר, כ' בטבת, הוא יום פטירתו של ר' **משה בן מיימון (הרמב"ם)**, אחד מגדולי כל הדורות בישראל. חיבורו הגדול בהלכה היה **"משנה תורה"**, בו סיכם בשיטתיות את כל הדינים וההלכות, על-פי התורה שבכתב והתורה שבעל-פה. חיבור זה נקרא גם **"יד החזקה"**, רמז לפסוק המסיים את התורה: **"ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל"** [דברים ל"ד, 12] וכולל 14 ספרים, כמניין **"יד"**. [פרפראות לתורה]

והשבת – קוראים בתורה את פר' **"שמות"**, המתחילה עם המילים: **"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה..."** מעירים חז"ל שלא נאמר כאן, **"באו מצרימה"** אלא **"הבאים מצרימה"** – בלשון הווה. ללמדנו שבני ישראל לא ראו עצמם מעולם אזרחים תושבי קבע במצרים, אלא חשו עצמם כל הימים כגרים וכזרים היושבים בארץ נכריה וציפו תמיד ליום הגדול, שבו עתידים הם להיגאל מארץ גלותם ולשוב למולדתם, בה התהלכו אבותיהם: אברהם, יצחק ויעקב. תחושת הנכר שחשו בני ישראל בשנות השעיבוד במצרים הגבירה בהם את הרצון לשמור על ייחודם הלאומי ועל מסורת אבותיהם, כדברי חז"ל: בזכות 4 דברים נגאלו ישראל ממצרים – שלא שינו את שמם, ולא שינו את לשונם, לא גילו מסתורין שלהם (סודותיהם הלאומיים) ולא בטלו את המילה.

יום נעים ושבט שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 16²⁸

צאת השבת (ב"ש): 17²⁷

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של **בנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע** בתוך שאר חולי ישראל

יום ה', י"ט בטבת תשס"ב (3 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

[פרפראות לתורה]

יום נעים ושבט שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 16²⁸

צאת השבת (ב"ש): 17²⁷

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בננו **יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע** בתוך שאר חולי ישראל